

Jänesekäpp – staar kiviktaimlas

Alpi jänesekäpp ehk eedelveiss hakkab õitsema juuni lõpus ja lõpetab augustis.

Üldtuntud mäestikutaim alpi jänesekäpp (*Leontopodium alpinum*) on kiviktaimlasõprade seas kõrges hinnas. Aianduslikus maailmas on see taim rohkem tuntud saksakeelse nimetuse *edelweiss* järgi.

Valgekarvaste õisikutega kaunitar on Saksamaal ja Austrias väga populaarne, tema kujutist kasutatakse nii sõjaväevormidel, kirjamarkidel kui ka loendamatul meenetel. Tuntus on osutunud ka ohtlikuks – varem Alpides laialt levinud taim on muutunud turistide tõtu haruldaseks ja võetud seetõttu looduskaitse alla.

Tegelikult ei olegi alpi jänesekäpp Alpi põlisasukas. Ta on tõenäoliselt hoopis sisse rännanud Aasia mäestikust, kusjuures Uuralitest ja Kaukasusest on ta oma teel üle hüpanud. Olenemata sellest kuuluvad Alpid ja eedelveiss kõigi teadvuses kokku, kuigi taime kasvab ka teistes Euroopa mäestikustes.

MIDA VILETSAM KASVUKOHT, SEDA ILUSAM

Kiviktaimlate levikuga suurenes ka eedelveissi tuntus. Varre tipus asuvaid pruunikate soomustega korvõisikuid ümbritsevad tähtjalt valgeviltjad kõrg-

Alpi jänesekäpa sort 'Matterhorn'.

Alpi jänesekäpa alamliik *subsp. nivale*, palu-näsiini 'Eximia', pikalehine kivirik ja harilik leviisia kiviktaimlas.

lehed. Taime kõrgus oleneb mulla toitainetesisaldusest, niiskusest ja ilmastikust. Keskmiselt kasvavad alpi jänesekäpad 10–15 cm kõrguseks, aga vaevu huumusega kaetud kaljudel võivad nad olla vaid 5 cm kõrgused.

Eelistatud kasvukohtadeks on klibu- ja kivipinnas ja kivipraad. Mida viletsam pinnas, seda ilusamad ja valgeviltjamad on õisikud. Aiakultuuris sobib jänesekäpale igasugune vett hästi läbi laskev lahja ja mõningase lubjasaldusega muld. Kasuks tuleb ka savi ja kivi-klibu lisandus. Sellises mullas ei kasva taimed ruttu suureks ja lopsakaks, vaid arenevad ajapikku ilusateks kompakt-

seteks puhmikuteks, millel on kaunid hõbevalged õisikud.

Suvel kuivaga tuleb alpi jänesekäppa siiski vahetevahel kasta, et kompenseerida Alpi kõrgemat õhuniiskust.

Teatud aja järel tuleb taime noorendada. Selleks kaevake nad üles, jagage ja istutage uude kohta, muidu võivad nad hävineda. Õige aja näitavad taimed ise kätte: õitsemine jääb väheseks.

Jänesekäppa pole raske ise seemnest kasvatada. Seemned koguge parima välimusega taimedelt. Tuleb teada, et seemned vajavad idanemiseks valgust. Suruge nad vaid kergelt mullapinna vastu, ärge katke.